

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către reprezentantul părții vătămate Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială, directorul executiv Gumovschi Liviu și de către avocatul Palancica Victor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Codreanu Ruslan XXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 25.09.2020 – 19.02.2021.

Instanța de apel: 17.03.2021 – 16.11.2021.

Instanța de recurs: 24.02.2022 – 18.05.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 februarie 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Codreanu Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale în sumă de 25 000 (douăzeci și cinci mii cinci sute) lei.

S-a dispus a fi încasat de la Codreanu Ruslan în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 3 920 (trei mii nouă sute douăzeci) lei.

S-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de către Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii împotriva inculpatului Ruslan Codreanu și s-a lăsat spre soluționare într-un proces civil separat de cauza penală.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Codreanu Ruslan, în perioada anilor 2017-2019, activând în calitate de jurist în cadrul companiei S.R.L „Ozun-Cons”, aflându-se în biroul său de serviciu de*

pe str. xxxxxxxx, din mun. Chișinău, urmărind scopul executării condițiilor contractuale indicate în contractul nr. MACP/AF/CW/NCB1.1, încheiat între UCIMPA și S.R.L „Ozun-Cons” în asocierie cu S.R.L „Oztor”, a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații și anume: garanția de bună execuție nr. XXXXXXXXXXXX din 11.12.2017 cu amendamentele: nr. 1 din 24.10.2018, nr. 2 din 11.03.2019, nr. 3 din 06.06.2019 și nr. 4 din 19.09.2019, garanția pentru plata în avans nr. XXXXXXXXXXXX din 13.12.2017 cu amendamentele: nr. 1 din 25.09.2018, nr. 2 din 11.03.2019, nr. 3 din 06.06.2019, nr. 4 din 30.07.2019 și nr. 5 din 19.09.2019 și garanția pentru plata în avans nr. XXXXXXXXXXXX din 11.04.2019 cu amendamentele: nr. 1 din 30.05.2019 și nr. 2 din 19.09.2019, toate pretins a fi eliberate de către BC „Moldova Agroindbank” S.A, filiala nr. 17, pe care le-a prezentat, la datele la care au fost emise, reprezentanților Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii(UCIMPA).

Drept urmare, de către reprezentanții UCIMPA, în legătură cu survenirea cazului expus în Garanția de bună execuție nr. LD xxxxxxxxxxxx din 11.12.2017 falsă, la 19.11.2019, a fost înaintată cererea de plată nr. G-67 către BC „Moldova Agroindbank” S.A, filiala nr. 17, însă, prin scrisorile nr. C130/E00301 din 18.12.2019 și nr. C130/E00318 din 26.12.2019, BC „Moldova Agroindbank” S.A, filiala nr. 17 a informat UCIMPA că garanția de bună execuție nr. XXXXXXXXXXXX din 11.12.2017, garanția pentru plata în avans nr. LD xxxxxxxxxxxx din 13.12.2017 și garanția pentru plata în avans nr. XXXXXXXXXXXX din 11.04.2019 (cu toate amendamentele anexă) nu au fost emise de către sucursala nr. 17 a Băncii și nici nu au fost înregistrate în Registrul Garanțiilor Bancare a Băncii.

Totodată, conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2364 din 06.08.2020, s-a constatat că: garanția de bună execuție nr. XXXXXXXXXXXX din 11.12.2017 cu amendamentele: nr. 1 din 24.10.2018, nr. 2 din 11.03.2019, nr. 3 din 06.06.2019 și nr. 4 din 19.09.2019, garanția pentru plata în avans nr. XXXXXXXXXXXX din 13.12.2017 cu amendamentele: nr. 1 din 25.09.2018, nr. 2 din 11.03.2019, nr. 3 din 06.06.2019, nr. 4 din 30.07.2019 și nr. 5 din 19.09.2019 și garanția pentru plata în avans nr. XXXXXXXXXXXX din 11.04.2019 cu amendamentele: nr. 1 din 30.05.2019 și nr. 2 din 19.09.2019, toate eliberate de către BC „Moldova Agroindbank” S.A, nu au fost semnate de persoanele indicate în acte, și respectiv nici impresiunile de ștampilă nu corespund cu cele ale filialei nr. 17 a BC „Moldova Agroindbank” S.A.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Codreanu Ruslan a comis infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal – confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- avocatul Victor Palncica în interesele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului cu casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judecătorești și în partea ce ține de admiterea în principiu a acțiunii civile, înaintată de către Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială;

- reprezentantul părții vătămate, Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea în Domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială, directorul executiv Gumovschi Liviu, prin care a solicitat admiterea apelului cu casarea parțială a sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii în partea ce ține de admiterea în principiu a acțiunii civile înaintată de către Unitatea Solidară pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii cu încasarea din contul inculpatului Codreanu Ruslan a sumei de 1 258 789 lei în favoarea UCIMPA.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că:

- instanța de judecată urma să țină cont de declarațiile date de Codreanu Ruslan sub jurământ, de materialele cauzei penale care nu confirmă cauzarea cărorva prejudicii materiale și de actul de învinuire care nu presupune nici un fel de prejudicii;

- instanța a admis o eroare de fapt și de drept în momentul în care a admis acțiunea civilă înaintată de Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Agriculturii, astfel singură în motivarea soluției, instanța de fond se contrazice pe de o parte, constatând că urma să fie identificată persoana responsabilă, ca ulterior să admită acțiunea în privința lui Codreanu Ruslan;

- infracțiunea incriminată lui Codreanu Ruslan nu prevede cauzarea prejudiciului respectiv care se solicită în acțiunea civilă, în cazul în care în cadrul urmăririi penale s-a constatat acest prejudiciu, acțiunile cet. Codreanu Ruslan urmau să fie calificate în alt mod;

- însăși reprezentantul Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Agriculturii, în cadrul ședinței de judecată a menționat că, aceste pretenții materiale urmau a fi încasate în mod solidar de la compania care a încheiat contractul și inculpat, dar mai mult de la companie, ca ulterior instanța să-l admită;

- în sentință nu s-a menționat poziția fermă a acuzatorului de stat care a pledat pentru respingerea acțiunii civile, ca fiind neîntemeiate, însă doar s-au enumerat prevederile legale;

- ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală, fără a exista o asemenea cerere din partea apărării, iar drept urmare, în cazurile când

expres a fost dispusă de organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

3.2 În motivarea cererii de apel depuse, reprezentantul părții vătămate a invocat că:

- argumentele apărării, precum că au fost efectuate decontări în suma respectivă nu prezintă relevanță, deoarece nu au fost confirmate prin probe. Astfel, nici inculpatul Codreanu Ruslan, nici avocatul acestuia nu au adus nicio probă privind existența cărorva rețineri sau încasări a sumei respective, prin urmare alegațiile acestora nu produc efecte juridice, urmând a fi apreciate prin prisma actelor anexate la materialele cauzei;

- materialele cauzei atestă că la 27 noiembrie 2017 între SRL „Ozun-Cons” în asociere cu SRL „Oztor”, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Agriculturii, finanțată de Banca Mondială (UCIMPA), a fost încheiat contractul nr. MACP/AF/CW/NCB-1.1., prin care BC „Moldova Agroindbank” a garantat imediat achitarea sumei de 1 258 789 lei în cazul încălcării contractului de către SRL „Ozun-Cons” în asociere cu SRL „Oztor” (Voi. I, f.d. 132). Contractul fiind încălcat de către SRL „Ozun-Cons” în asociere cu SRL „Oztor” și reziliat, însă la încercarea de a realiza garanția bancară și de a primi suma de 1 258 789 lei, UCIMPA a primit refuz;

- la materialele cauzei au fost anexate cererile de plată a UCIMPA către bancă (Vol. II, f.d. 60- 64), precum și refuzul MAIB (Vol. II, f.d. 65-67), pe motiv că garanția prezintă indici de fals;

- aprecierea prejudiciului în speță rezultă fără echivoc din următoarele acte: Vol I, f.d. 132 - garanția bancară prin care BC „Moldova Agroindbank” se obligă să achite către UCIMPA suma de 1 258 789 lei la primirea de către bancă a cererii de la UCIMPA prin care să ateste încălcarea obligațiilor contractuale, Vol II, f.d. 58-59 - declarația de reziliere a contractului datorită încălcării obligațiilor contractuale, Vol. II, f.d. 60 - 64 - cereri de plată către BC „Moldova Agroindbank” SA, Vol. II, f.d. 65 - 67 - răspunsuri ale băncii ce atestă refuzul de plată datorită indicilor de falsificare a garanției, Vol. II, f.d. 222 - 236 - raportul de expertiză ce atestă falsificarea garanției, Vol. III - cererea inculpatului privind recunoașterea falsificării garanției și examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ CPP;

- în situația în care garanția a fost falsificată de inculpatul Codreanu Ruslan (care a recunoscut vina), este în deplină măsură responsabil pentru prejudiciul cauzat direct și nemijlocit prin acțiunea sa de falsificare a garanției.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16

noiembrie 2021 au fost respinse ca nefondate apelul declarat de avocatul Palancica Victor în numele inculpatului și apelul declarat de Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială și menținută fără modificări sentința.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a atestat că prima instanță pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpatul Codreanu Ruslan, iar probele examinate, în conformitate cu prevederile art.101 din Codul de procedură penală, au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe, cu privire la încasarea din contul inculpatului Codreanu Ruslan în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate de organul de urmărire penală, în prezenta cauza penală în sumă de 3 920 lei.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în apel, instanța a constatat că acesta nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel, reținând prevederile articolelor 24, 56, 93, 96-97, 142, 227, 229 Cod de procedură penală și faptul că raportul de expertiză a fost utilizat în sensul art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală în calitate de probă, fiind pus la baza acuzării inculpatului Codreanu Ruslan, a considerat că costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportat de către inculpat, având în vedere că acesta se face vinovat de comiterea faptei infracționale incriminate.

Instanța de apel a reținut că cheltuielile de judecată în suma de 3 920 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2364 din 06.08.2020, urmează a fi achitate din contul lui Codreanu Ruslan în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării acțiunilor de urmărire penală, aceste cheltuieli au fost suportate de stat, deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul recunoscând vina, urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a raportului de constatare.

Cu referire la cererea de apel înaintată de partea vătămată, de încasare de la inculpat a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 1 258 789 lei, instanța de apel a menționat că prima instanță a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Instanța de apel a reținut faptul că prejudiciul material invocat de către UCIMPA, degenerează din relațiile contractuale dintre UCIMPA, SRL „OZUN

CONS" și S.R.L „Oztor”, însă faptul că inculpatul Ruslan Codreanu nu este partea a contractului de antrepriză din data de 27.11.2017, nu privează UCIMPA să se adreseze într-un proces civil separat cu pretenții împotriva acestora, unde urmează a fi prezentate și administrate probe concludente și pertinente pentru justa soluționare a cauzei.

Instanța de apel a considerat că prima instanță corect a dispus, în temeiul art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, că pentru determinarea concretă a prejudiciului cauzat este necesară judecarea cauzei într-un proces civil separat, iar argumentele invocate de către avocatul Palancica Victor în interesele lui Codreanu Ruslan și argumentele invocate de către UCIMPA nu și-au găsit confirmare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

- reprezentantul părții vătămate Unitatea Consolidară pentru Implementarea și Monitorizarea în Domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială, directorul executiv Gumovschi Liviu, prin care invocând incidența *pct. 6*) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea deciziei în partea respingerii apelului declarat de UCIMPA, adoptarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care va fi admisă acțiunea civilă în sensul formulat, cu încasarea din contul inculpatului Codreanu Ruslan a sumei de 1 258 789 lei în beneficiul părții vătămate;

- avocatul Palancica Victor în numele inculpatului, prin care invocând incidența *pct. 2), 6), 12) și 15)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea totală a sentinței și a deciziei, cu încetarea cauzei penale în privința lui Codreanu Ruslan și respingerea acțiunii civile și a cheltuielilor de judecată.

5.1 În susținerea recursului, reprezentantul părții vătămate invocă aceleași argumente ca și în apelul depus, suplimentar menționează că:

- din cauza falsificării, UCIMPA a pierdut dreptul de a primi de la BC „Moldova Agroindbank” suma de 1 258 789 lei și în mod automat a dobândit acest drept față de persoana inculpatului, datorită căruia nu mai poate cere de la bancă achitarea acestei sume;

- prejudiciul cauzat de UCIMPA reprezintă o creanță certă, lichidă și exigibilă, care poate fi soluționată fără probleme în cadrul cauzei penale, pentru a scuti partea vătămată de alte eventuale litigii;

- decizia nu conține răspunsuri la toate argumentele invocate în apel de partea vătămată.

5.2 În susținerea recursului avocatul Palancica Victor în numele inculpatului invocă aceleași argumente ca și în apelul depus anterior, suplimentar menționează că:

- plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din

contul mijloacelor bănești a bugetului de stat;

- infracțiunea incriminată lui Codreanu Ruslan nu prevede cauzarea prejudiciului care este solicitat în acțiunea civilă înaintată, iar în sentință nu s-a menționat poziția acuzatorului de stat, de respingere a acțiunii civile, ca fiind neîntemeiate, însă doar s-au enumerat prevederile legale;

- reprezentantul părții vătămate, în cadrul ședinței de judecată, a confirmat că, pe rolul instanțelor de judecată în cadrul unor procese civile, se examinează cererea privind încasarea așa-numitului "prejudiciu" și de la companiile contractante;

- la 16 noiembrie 2021, când s-a examinat de fapt apelurile, în conformitate cu prevederile art. 60 Cod penal, termenul de tragere la răspundere penală a cet. Codreanu Ruslan, era expirat și instanța urma prin decizia adoptată să-l elibereze de răspundere, deoarece conform învinuirii și faptelor constatate în cadrul examinării cauzei, s-a confirmat că Codreanu Ruslan a comis ultima acțiune infracțională la data de 19.09.2019, când a prezentat acele acte și când de fapt s-a consumat infracțiunea comisă de acesta;

- la examinarea prezentei cauze, instanța de apel a respins apelul avocatului cu privire la eliberarea inculpatului de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

6. La 31 martie 2022 inculpatul Codreanu Ruslan a depus o cerere prin care a solicitat respingerea recursului înaintat de către partea vătămată și aplicarea în privința sa a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

7. La recursul ordinar declarat de către avocatul Palancica Victor în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință reprezentantul părții vătămate Unitatea Consolidară pentru Implementarea și Monitorizarea în Domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială, care pledează pentru declararea acestuia ca inadmisibil sau respingerea ca neîntemeiat.

7.1 Referință la ambele recursuri ordinare declarate, a depus procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, ținând cont de opinia inculpatului, procurorului și a reprezentantului părții vătămate expusă în referințe, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de

art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Potrivit recursurilor declarate, autorii își întemeiază criticile, prin prisma temeiurilor de casare prevăzute la pct. 2), 6), 12) și 15) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: 2) *instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33;* 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și 15) instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.*

Colegiul penal atestă că, deși avocatul inculpatului a invocat incidența temeiurilor prevăzute la pct. 2), 12) și 15) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, acestea nu au fost motivate în recursul depus, instanța de recurs fiind în imposibilitate de a judeca cauza prin analiza acestor temeiuri, dat fiind că lipsește obiectul judecării respective. Prin recursul formulat, avocatul Palancica Victor în numele inculpatului critică soluțiile instanțelor de fond în partea încasării cheltuielilor de judecată și de admitere în principiu a acțiunii civile, solicitând respingerea acestora și liberarea de răspundere penală a inculpatului, din motivul expirării termenului de prescripție.

Totodată, din recursul ordinar declarat de reprezentantul părții vătămate, se constată că recurentul nu este de acord cu soluțiile instanțelor de fond partea soluționării acțiunii civile, solicitând admiterea acesteia, cu încasarea din contul inculpatului Codreanu Ruslan a sumei de 1 258 789 lei în beneficiul părții

vătămate.

Colegiul penal reține că ambele recursuri sunt motivate pe temeiul prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, referindu-se la situațiile în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Însă, în raport cu alegațiile recurenților invocate în cererea de recurs, Colegiul penal constată că instanța de apel a adoptat o decizie legală și întemeiată, care corespunde tuturor exigențelor legislației procesual penale.

Colegiul penal atestă, că astfel de erori de drept invocate în recursuri, nu și-au găsit confirmarea, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile articolelor 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit sentinței, acțiunea civilă înaintată de către Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii împotriva inculpatului Ruslan Codreanu a fost admisă în principiu și lăsată spre soluționare într-un proces civil separat de cauza penală, soluție menținută de instanța de apel.

Colegiul penal ține să sublinieze, că acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspunderea delictuală a persoanei responsabile potrivit legii civile, pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. Lăsarea spre soluționare a acțiunii civile într-un proces civil nu îngrădește dreptul părților de a prezenta probe și de a formula poziția sa față de admiterea/respingerea acesteia în instanța de drept civil.

Colegiul penal stabilește că soluțiile instanțelor de fond în partea acțiunii civile sunt juste, întemeiate pe prevederile legale și amplu argumentate în hotărârile adoptate.

Instanța de recurs mai notează și faptul, că argumentele apărării și a reprezentantului părții vătămate cu privire la respingerea și admiterea acțiunii civile, a constituit deja obiect de examinare la judecarea cauzei în ordine de apel, în privința cărora instanța s-a expus motivat și amplu argumentat, soluție care este descrisă la pct. 4.1 a prezentei decizii și pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, considerând că reiterarea acesteia nu este necesară.

Totodată, Colegiul este solidar cu concluzia instanțelor inferioare privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 920 lei.

Conducându-se de prevederile articolelor 227 alin. (2) pct. 5) și alin. (3), 229 alin. (1) - (3) și 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, instanța de apel

just, argumentat și în limitele competenței legale, a statuat că, în speță, cheltuielile judiciare urmează a fi recuperate de la inculpat, având în vedere că statul a fost pus în situația de a suporta cheltuieli pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, corect ținând cont de particularitățile cazului dat, cheltuielile încasate neconstituind sumele plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, nefiind constatat că plata lor poate influența substanțial situația materială a persoanelor care, eventual, se află la întreținerea inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Cu referire la afirmația avocatului Palancica Victor că, la examinarea apelului, termenul de tragere a răspunderii penale a inculpatului era expirat, Colegiul penal constată că această critică este neîntemeiată, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile expirării termenului de prescripție.

Potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii ușoare au expirat 2 ani.

Instanța de recurs constată că Codreanu Ruslan a fost învinuit și, ulterior, recunoscut vinovat, pentru fapta de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, începând cu anul 2017, iar ultimile acțiuni la baza cărora au stat documentele oficiale false, conform materialelor cauzei, au avut loc în noiembrie 2019.

Potrivit art. 1 al Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova **pe perioada 17**

martie – 15 mai 2020, iar în pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, s-a indicat că, **pe durata stării de urgență termenele de prescripție** și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, **se suspendă** pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

De aici rezultă că, pe perioada 17 martie – 15 mai 2020, termenul de prescripție în cauza penală în privința lui Codreanu Ruslan a fost suspendat.

Astfel, nu pot fi apreciate ca fiind relevante argumentele recurentului în acest sens, odată ce, la data adoptării deciziei - 16 noiembrie 2021, termenul de prescripție prevăzut de art. 60 Cod penal, nu expirase.

În viziunea instanței de recurs, concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste, iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel.

Mai mult, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din considerentele expuse, Colegiul penal reține că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, *s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată cuprind motive clare și legale pe care se întemeiază soluția*, de aceea recursurile ordinare urmează a fi declarate inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8.1 *Cu referire la cererea inculpatului Codreanu Ruslan de aplicare a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Colegiul penal ține să menționeze următoarele.*

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, fiind enumerate 16 temeiuri de recurs,

iar potrivit alin. (2) temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel nu a comis careva erori de drept, care ar duce la casarea deciziei pronunțate în speță, mai mult aplicarea Legii sus-menționate nu a constituit obiect de examinare în instanța de apel, a cărei decizie este definitivă și executorie.

În aceste condiții, Colegiul penal consideră că aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, publicată și intrată în vigoare la 31.12.2021 în această speță nu poate avea loc la etapa recursului ordinar, urmând a fi soluționată la etapa executării pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 469-472 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către reprezentantul părții vătămate Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială, directorul executiv Gumovschi Liviu și de către avocatul Palancica Victor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Codreanu Ruslan XXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **16 iunie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie